

Raport

z badania sprawozdania finansowego

**Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku**

z siedzibą w Rybniku (44-200), przy ul. Energetyków 46

za rok obrotowy 01.01.2016 - 31.12.2016

A. Część ogólna

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku powstał w wyniku przekształcenia jednostki budżetowej w samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej na mocy zarządzenia nr 382/98 Wojewody Katowickiego z dnia 08.10.1998r. Jednostka działa na podstawie statutu nadanego poprzez Uchwałę Sejmiku Województwa Śląskiego nr V/12/29/2015 w dniu 21 września 2015r. Podmiotem tworzącym dla badanej jednostki jest Województwo Śląskie, zaś nadzór nad jego działalnością pełni Zarząd Województwa Śląskiego.

Jednostkę zawiązano na czas nieokreślony.

- Ponadto jednostka posiada następujące dokumenty legalizujące jej działalność:
 - aktualny wpis do rejestru przedsiębiorców w KRS pod numerem 0000067701 z dnia 04.12.2001 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym Sądu Rejonowego w Gliwicach.
 - numer identyfikacji podatkowej NIP 6422585351 nadany w dniu 05.01.1999 r. przez Urząd Skarbowy w Rybniku.
 - numer identyfikacyjny Regon 272780323 nadany w dniu 16.11.2012 r. przez Urząd Statystyczny w Katowicach.
- Podstawowym przedmiotem działalności jednostki, wynikającym z statutu i wpisu do właściwego rejestru jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących ich wykonywania i promocja zdrowia.

Rzeczywisty przedmiot działalności jest zgodny z zarejestrowanym przedmiotem działalności.

- Według stanu na dzień bilansowy nie występowały powiązania z innymi jednostkami grupy kapitałowej (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 43 ustawy o rachunkowości).
- Organy jednostki przedstawiają się następująco:
 Dyrektorem Szpitala jest Bożena Mocha-Dziechciarz.

 W badanym roku obrotowym oraz do dnia zakończenia badania skład osoby Dyrekcji nie uległ zmianie.
- Głównym księgowym jednostki jest Paulina Nosiadek.
- Kapitał (fundusz) własny kształtuje się następująco:

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku ubiegłego
Kapitał (fundusz) własny	37 251 072,03	39 123 773,53
I. Kapitał (fundusz) podstawowy	192 725 014,47	193 085 155,46
V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	(153 961 381,93)	(153 949 583,75)
VI. Zysk (strata) netto	(1 512 560,51)	(11 798,18)

8. Dla realizacji celów wymienionych w punkcie 3 jednostka zatrudniała średnio w badanym roku obrotowym 1081,08 osób, a w roku poprzednim 1068,26 osób (po przeliczeniu na pełne etaty).
9. Uchwałą nr 1945/141/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 27.09.2016 r. do obowiązkowego w świetle art. 64 ustawy o rachunkowości badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – zgodnie z art. 66 ustęp 4 ustawy o rachunkowości - wybrany został podmiot audytorski **KPW Audytor Sp. z o.o.** z siedzibą w 90-350 Łódź, przy ul. Tymienieckiego 25c/410 wpisany pod numerem 3640 na listę podmiotów uprawnionych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów.
10. Niniejsze badanie, zgodnie z umową nr 56/BSF/2016 z dnia 07.10.2016 r. zawartą w wykonaniu uchwały z punktu 9 przeprowadzono w siedzibie jednostki oraz Kancelarii KPW Audytor Sp. z o.o. w okresie od 07.10.2016 r. do 12.04.2017 r. (z przerwami).
11. Zarówno podmiot audytorski, jak i przeprowadzający badanie w jego imieniu kluczowy biegły rewident Anna Stawowy (nr rej. 12 731) oraz uczestnik Aleksandra Chamula biorący udział w badaniu oświadczają, że pozostają niezależni od badanej jednostki, w rozumieniu art. 56 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 07 maja 2009r. o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1000).
12. Sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający było zbadane przez podmiot audytorski KPW Audytor Sp. z o.o. (Kluczowy Biegły Rewident Krzysztof Warczak, nr rej. 11 939) i otrzymało opinię z objaśnieniem dotyczącym złej sytuacji finansowej szpitala. Sprawozdanie to zostało zatwierdzone przez Zarząd Województwa Śląskiego w dniu 24.05.2016 r.

Zysk bilansowy za rok poprzedni, uchwałą nr 937/115/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego z dnia 24.05.2016 r. przeznaczono na pokrycie części straty z lat ubiegłych.
13. Zatwierdzone sprawozdanie finansowe za rok poprzedzający badany zostało:
 - stosownie do art. 69 ust. 1 ustawy o rachunkowości złożone wraz z innymi dokumentami w Sądzie Rejonowym – Wydział X Gospodarczy Sądu Rejonowego w Gliwicach w dniu 03.06.2016.
 - stosownie do art. 27 ust. 2 ustawy z 15.02.1992r. złożone w Urzędzie Skarbowym w dniu 02.06.2016Księgi rachunkowe za poprzedni rok obrotowy zostały zamknięte w sposób wyłączający możliwość dokonywania zapisów księgowych w zbiorach tworzących zamknięte księgi rachunkowe.
14. Zbadane sprawozdanie finansowe za bieżący rok obrotowy, podpisane zgodnie z art. 52. ust. 2 ustawy o rachunkowości przez kierownika jednostki oraz przez osobę sporządzającą, zgodnie z art. 45 ustawy o rachunkowości, składa się z:
 - a) wprowadzenia do sprawozdania finansowego,
 - b) bilansu na dzień 31.12.2016 r.,
 - c) rachunku zysków i strat,
 - d) zestawienia zmian w kapitale własnym za rok obrotowy,
 - e) rachunku przepływów pieniężnych za rok obrotowy,
 - f) dodatkowych informacji i objaśnień,oraz dołączonego sprawozdania z działalności jednostki w roku obrotowym.

15. Zgodnie z art. 67 ustawy o rachunkowości jednostka udostępniła biegłemu prowadzone księgi rachunkowe i dokumenty stanowiące podstawę ich sporządzenia oraz udzieliła informacji niezbędnych do wydania opinii biegłego rewidenta o badanym sprawozdaniu finansowym.

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu badania.

16. Ponadto kierownik jednostki, stosownie do art. 67 ustawy o rachunkowości, złożył w dacie zakończenia badania - pisemne oświadczenie dotyczące m.in.:

- a) kompletności, prawidłowości i rzetelności sprawozdania finansowego przedłożonego do badania oraz uzupełniającego sprawozdania z działalności,
- b) ujawnienia w informacji dodatkowej wszelkich zobowiązań korespondujących z dniem bilansowym,
- c) niezaistnienia innych zdarzeń gospodarczych, wpływających istotnie na informacje ilościowe i jakościowe wynikające ze sprawozdania finansowego.

17. Niniejszy raport został opracowany przez biegłego rewidenta na podstawie rewizyjnej dokumentacji roboczej, wymaganej przez art. 65 ust. 6 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem:

- a) stosownych prób badawczych w zakresie wiarygodności i zgodności, w tym pozycji dominujących kwotowo,
- b) poziomu istotności ustalonego przez biegłego dla sprawozdania finansowego,
- c) zawodowego osądu biegłego co do zgodności zdarzeń gospodarczych z operacjami księgowymi,
- d) stanu rozrachunków z tytułów publicznoprawnych i ich zgodności z danymi deklarowanymi przez badaną jednostkę, które stanowiły podstawę do ich ujęcia w księgach rachunkowych.

B. Analiza ekonomiczno – finansowa.

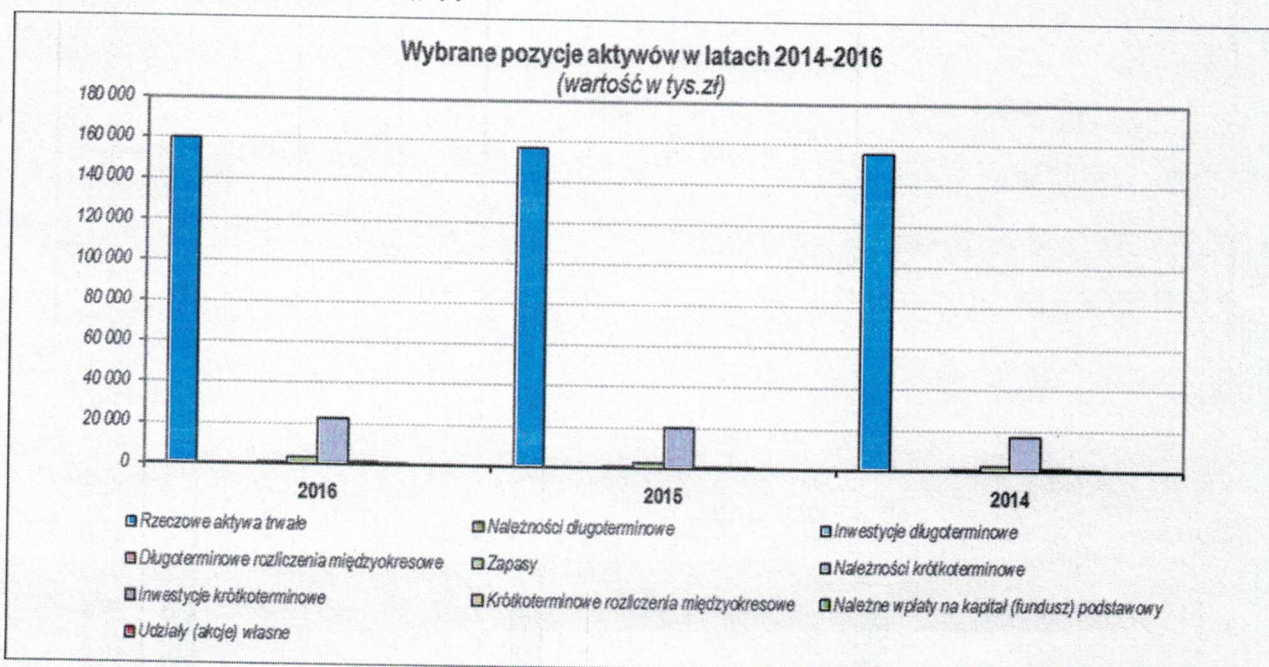
Analizę ekonomiczno – finansową jednostki przeprowadzono na podstawie wyników osiągniętych w latach 2014 –2016. W związku z dokonaniem korekty błędy podstawowego w 2016 roku Jednostka w celu doprowadzenia danych do porównywalności przekształciła odpowiednio dane za 2015 roku.

1. Analiza bilansu

Aktywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	%	tys. zł	%
		2016/2015		2016/2014							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A.	Aktywa trwałe	160 789,7	85,1	157 703,5	86,7	156 515,0	87,7	3 086,2	102,0	4 274,7	102,7
I.	Wartości niematerialne i prawne	728,6	0,4	1 009,9	0,6	797,7	0,4	(281,3)	72,1	(69,1)	91,3
II.	Rzeczowe aktywa trwałe	160 043,6	84,7	156 666,1	86,1	155 679,8	87,3	3 377,5	102,2	4 363,8	102,8
III.	Należności długoterminowe										
IV.	Inwestycje długoterminowe										
V.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	17,5	0,0	27,5	0,0	37,5	0,0	(10,0)	63,6	(20,0)	46,7
B.	Aktywa obrotowe	28 082,4	14,9	24 284,5	13,3	21 888,6	12,3	3 797,9	115,6	6 193,8	128,3
I.	Zapasy	3 563,4	1,9	2 757,2	1,5	2 951,2	1,7	806,2	129,2	612,2	120,7
II.	Należności krótkoterminowe	22 303,7	11,8	20 020,3	11,0	17 209,1	9,6	2 283,4	111,4	5 094,6	129,6
III.	Inwestycje krótkoterminowe	1 223,7	0,6	892,9	0,5	1 285,7	0,7	330,8	137,1	(62,0)	95,2
IV.	Krótkoterminowe rozliczenia m/o	991,6	0,5	614,1	0,3	442,7	0,2	377,5	161,5	549,0	224,0
C.	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy										
D.	Udziały (akcje) własne										
Aktywa razem		188 872,2	100,0	181 988,0	100,0	178 403,7	100,0	6 884,1	103,8	10 468,5	105,9

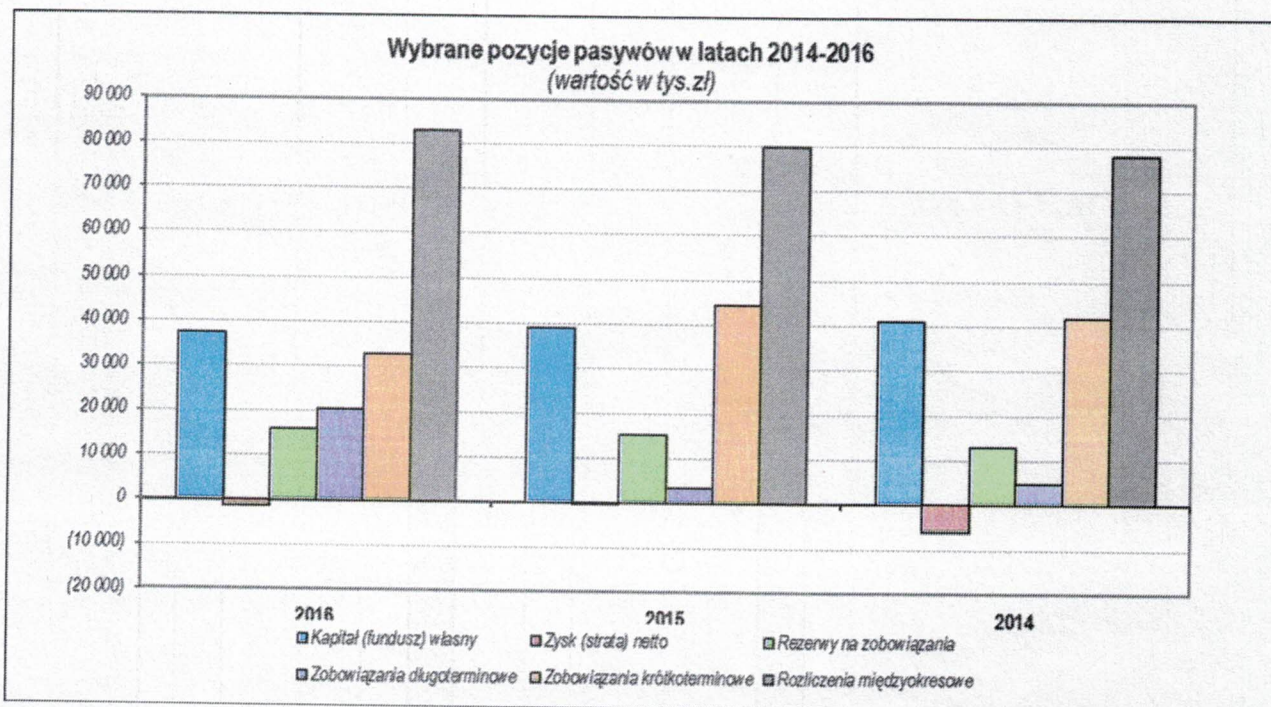
Graficznie aktywa przedstawiają się następująco:

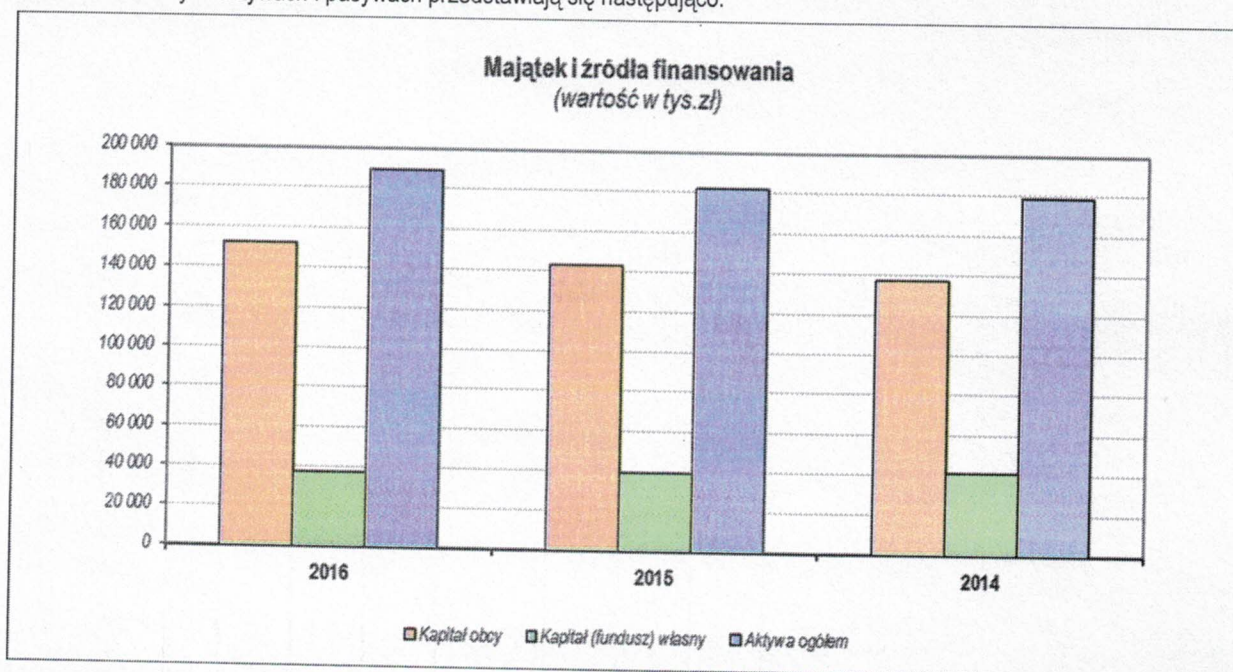
Pasywa, dane w tys. zł z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016		2015		2014		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	%	tys. zł	%
		2016/2015		2016/2014							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A.	Kapitał (fundusz) własny	37 251,1	19,7	39 123,8	21,5	41 111,6	23,0	(1 872,7)	95,2	(3 860,5)	90,6
I.	Kapitał (fundusz) podstawowy	192 725,0	102,0	193 085,2	106,1	193 099,9	108,2	(360,1)	99,8	(374,9)	99,8
II.	Kapitał (fundusz) zapasowy										
III.	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny										
IV.	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe										
V.	Zysk (strata) z lat ubiegłych	(153 961,4)	(81,5)	(153 949,6)	(84,6)	(145 923,1)	(81,8)	(11,8)	100,0	(8 038,3)	105,5
VI.	Zysk (strata) netto	(1 512,6)	(0,8)	(11,8)	(0,0)	(6 065,2)	(3,4)	(1 500,8)	12 820,3	4 552,6	24,9
VII.	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)										
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	151 621,1	80,3	142 864,3	78,5	137 292,1	77,0	8 756,8	106,1	14 329,0	110,4
I.	Rezerwy na zobowiązania	15 706,4	8,3	15 356,3	8,4	12 829,3	7,2	350,1	102,3	2 877,1	122,4
II.	Zobowiązania długoterminowe	20 227,4	10,7	3 360,3	1,8	4 671,8	2,6	16 867,1	601,9	15 555,6	433,0
III.	Zobowiązania krótkoterminowe	32 790,6	17,4	44 420,9	24,4	41 696,8	23,4	(11 630,2)	73,8	(8 906,2)	78,6
IV.	Rozliczenia międzyokresowe	82 896,7	43,9	79 726,8	43,8	78 094,2	43,8	3 169,9	104,0	4 802,5	106,1
Pasywa razem		188 872,2	100,0	181 988,0	100,0	178 403,7	100,0	6 884,1	103,8	10 468,5	105,9

Graficznie pasywa przedstawiają się następująco:

Graficznie zmiany w aktywach i pasywach przedstawiają się następująco:

Zgodnie z powyższymi danymi wynikającymi z bilansu analitycznego na sytuację badanej jednostki istotnie wpływają następujące aspekty:

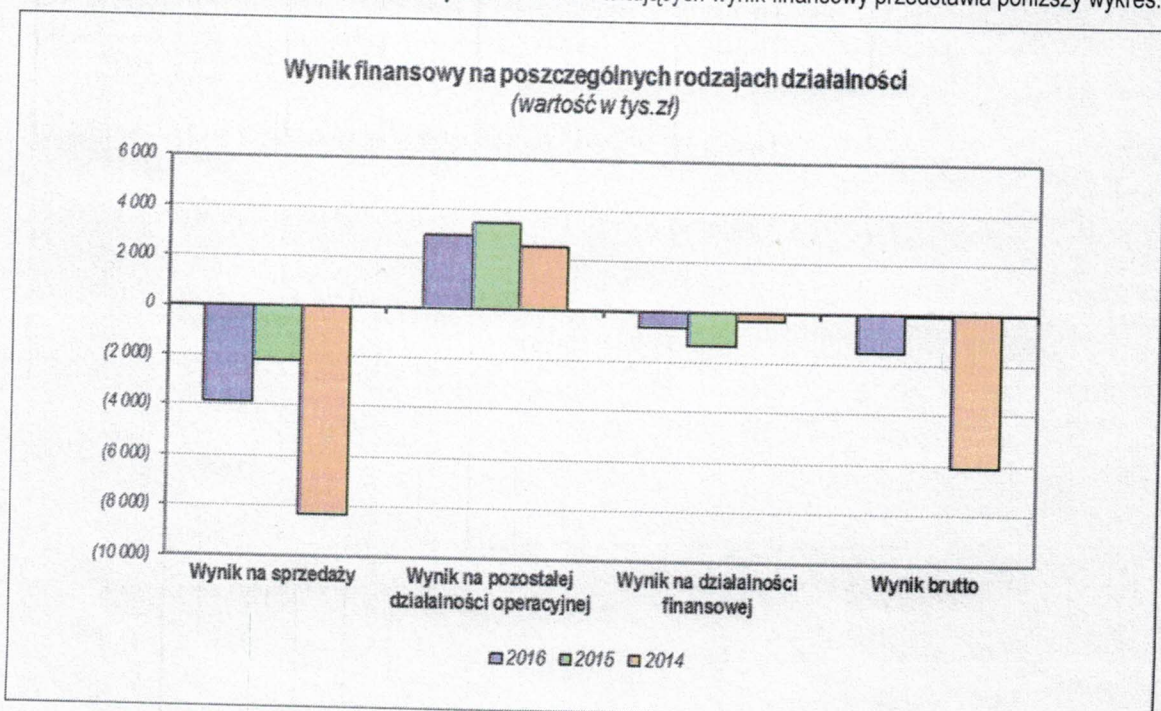
- a) aktywa trwałe stanowią 85,1 % całego majątku jednostki, w tym największy udział mają rzeczowe aktywa trwałe, stanowiące ok. 84,7 % aktywów ogółem;
- b) jednocześnie widoczny jest wzrost bilansowej wartości rzeczowych aktywów trwałych, który w przedziale ostatnich 3 lat stanowi kwotę 4 363,8 tys. zł.
- c) wartości niematerialne prawne zmalały o 27,9 % w stosunku do roku ubiegłego;
- d) w grupie majątku obrotowego odnotowano wzrost o 3 797,9 tys. zł do roku ubiegłego, który obejmuje głównie:
 - wzrost należności krótkoterminowych o 2 283,4 tys. w stosunku do roku ubiegłego;
 - wzrost stanu zapasów na dzień bilansowy o 806,2 tys. zł w stosunku do roku poprzedniego;
- e) w pasywach bilansu nastąpił spadek kwotowy w przedziale 3 lat kapitałów własnych o 3 860,5 tys. zł (9,4 %).
W związku z powyższym udział kapitałów własnych w finansowaniu majątku jednostki na dzień bilansowy wyniósł 19,7 % w stosunku do ogólnej sumy pasywów;
- f) kapitał podstawowy zmniejszył się o 374,9 tys. zł na przestrzeni analizowanych lat;
- g) zobowiązania krótkoterminowe zmalały o 26,2 % w stosunku do roku ubiegłego;
- h) rezerwy na zobowiązania na przestrzeni analizowanych lat wynoszą od 7,2 % do 8,3 %.

2. Rachunek zysków i strat (w tys. zł) z rachunkowym zaokrągleniem setek zł:

Lp	Wyszczególnienie	2016 rok		2015 rok		2014 rok		Zmiana stanu			
		tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	% udziału	tys. zł	%	tys. zł	%
		2016/2015		2016/2014		2015/2014		2016/2015		2016/2014	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A. Działalność podstawowa											
1.	Przychody netto ze sprzedaży	133 432,7	95,5	127 977,1	95,0	118 915,6	94,9	5 455,6	104,3	14 517,1	112,2
2.	Koszt własny sprzedaży	137 290,8	97,2	130 132,9	96,6	127 219,3	96,9	7 157,9	105,5	10 071,5	107,9
3.	Wynik na sprzedaży	(3 858,1)		(2 155,8)		(8 303,7)		(1 702,3)	179,0	4 445,6	46,5
B. Pozostała działalność operacyjna											
1.	Pozostałe przychody operacyjne	5 340,0	3,8	5 976,9	4,4	4 905,0	3,9	(637,0)	89,3	435,0	108,9
2.	Pozostałe koszty operacyjne	2 408,4	1,7	2 533,9	1,9	2 350,3	1,8	(125,5)	95,0	58,1	102,5
3.	Wynik na działalności operacyjnej	2 931,6		3 443,0		2 554,7		(511,4)	85,1	376,9	114,8
C.	Wynik operacyjny (A3+B3)	(926,5)		1 287,2		(5 749,0)		(2 213,8)	(72,0)	4 822,5	16,1
D. Działalność finansowa											
1.	Przychody finansowe	955,0	0,7	750,9	0,6	1 421,8	1,1	204,1	127,2	(466,7)	67,2
2.	Koszty finansowe	1 541,0	1,1	2 049,9	1,5	1 738,0	1,3	(508,9)	75,2	(196,9)	88,7
3.	Wynik na działalności finansowej	(586,0)		(1 299,0)		(316,2)		713,0	45,1	(269,8)	185,3
E.	Zysk (strata) brutto (C+D3)	(1 512,6)		(11,8)		(6 065,2)		(1 500,8)	12 820,3	4 552,6	24,9
F.	Obowiązkowe obciążenia-razem										
G.	Zysk (strata) netto (E-F)	(1 512,6)		(11,8)		(6 065,2)		(1 500,8)	12 820,3	4 552,6	24,9
Przychody ogółem											
		139 727,7	100,0	134 705,0	100,0	125 242,3	100,0	5 022,7	103,7	14 485,4	111,6
Koszty ogółem											
		141 240,3	100,0	134 716,8	100,0	131 307,5	100,0	6 523,5	104,8	9 932,8	107,6

Rachunek zysków i strat wskazuje na poniesienie straty w badanym roku obrotowym wynoszącej 1 512,6 tys. zł.

Udział poszczególnych elementów rachunku zysków i strat kształtujących wynik finansowy przedstawia poniższy wykres:

Analiza rachunku zysków i strat wskazuje na wzrost przychodów ze sprzedaży oraz wzrost kosztów działalności operacyjnej. Przychody wzrastały jednak wolniej niż koszty, co w konsekwencji spowodowało zwiększenie straty ze sprzedaży o 79 % w porównaniu z rokiem poprzednim. Pozostałe przychody operacyjne uległy zmniejszeniu o 10,7 %, natomiast pozostałe koszty operacyjne zmniejszyły się o 5 %. W segmencie działalności finansowej jednostka poniosła stratę w wysokości 586 tys. zł.

Opisane zmiany wpłynęły na ukształtowanie się wyniku finansowego netto na poziomie (1 512 560,51) zł, niższym od ubiegłorocznego o 1 500,8 tys. zł.

3. Analiza wskaźnikowa

3.1. Wskaźniki rentowności.

Wskaźniki rentowności	wskaźnik bezpieczny	miernik	2016	2015	2014
Rentowność majątku (ROA) $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{aktywa ogółem}}$	5-8	procent	-0,80%	-0,01%	-3,40%
Rentowność netto $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{przychody ogółem}}$	3-8	procent	-1,08%	-0,01%	-4,87%
Rentowność kapitału własnego (ROE) $\frac{\text{wynik finansowy netto} \times 100}{\text{kapitał własny} \times 100}$	15-25	procent	-4,06%	-0,03%	-14,75%

Wskaźniki rentowności w badanym roku przyjęły wartości ujemne. Zmniejszenie wskaźników w stosunku do roku poprzedniego spowodowane osiągnięciem niższego wyniku finansowego.

Wskaźnik rentowności majątku - majątek pracujący w szpitalu generował stratę w wysokości 0,80 groszy na jedną złotówkę zaangażowaną w aktywa. Na spadek tego wskaźnika w stosunku do roku poprzedniego miał wpływ zmniejszony kwotowo zysk, przy jednoczesnym wzroście kwoty aktywów bilansu.

Wskaźnik rentowności netto sprzedaży liczony do przychodów ogółem wynosi – 1,08%

Wskaźnik rentowności kapitału własnego sygnalizuje o wielkości straty netto przypadającej na jednostkę kapitału zainwestowanego. Wskaźnik ten ukształtował się na poziomie -4,06 %.

3.2. Wskaźniki płynności finansowej.

Wskaźniki płynności finansowej	wskaźnik bezpieczny	miernik	2016	2015	2014
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia <u>aktywa obrotowe - należności z tyt.dostaw i usług powyżej 12 mc</u> zobowiązania krótkoterm. + RMP krótkoterm. + rezerwy krótkoterm- zobow.krótkoterm.powyżej 12 mc	1,2 - 2,0	krotność	0,74	0,49	0,48
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia <u>aktywa obrot. - zapasy - kr.term.RMK czynne - należ. z tyt.dost.i usl.pow.12 mc</u> zobowiązania krótkoterm. + RMP krótkoterm. + rezerwy krótkoterm- zobow.krótkoterm.powyżej 12 mc	1,0	krotność	0,62	0,42	0,41
Wskaźnik płynności finansowej III stopnia <u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterm. + RMP krótkoterm. + rezerwy krótkoterm- zobow.krótkoterm.powyżej 12 mc	0,1-0,2	krotność	0,03	0,02	0,03
Wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej <u>należności z tyt.dostaw i usług</u> zobowiązania z tyt.dostaw i usług	1,0	krotność	1,16	0,57	0,53

Porównanie powyższych wskaźników z bezpiecznymi wartościami tych wskaźników – wskazuje, iż w jednostce występują zakłócenia w terminowym regulowaniu wymagalnych zobowiązań. Należy zwrócić uwagę na niski poziom wskaźnika płynności I i II stopnia, których poziom w 2016 roku kształtuje się znacznie poniżej poziomu uznawalny za bezpieczny. Wskaźnik handlowej zdolności rozliczeniowej przekraczający 1,0 sygnalizuje, że całość zobowiązań wobec dostawców ma pokrycie w należnościach od odbiorców.

3.3. Wskaźniki rotacji.

Wskaźniki rotacji (obrotowość)	wskaźnik bezpieczny	miernik	2016	2015	2014
Szybkość obrotu zapasów (w dniach) <u>średni stan zapasów x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów,towarów i materiałów	wskaźnik malejący	w dniach	9	8	x
Spływ należności (w dniach) <u>średni stan należności z tytułu dostaw i usług x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów,towarów i materiałów	wskaźnik malejący	w dniach	55	50	x
Splata zobowiązań (w dniach) <u>średni stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług x 365 dni</u> przychody netto ze sprzedaży produktów,towarów i materiałów	wskaźnik malejący	w dniach	71	92	x
Produktywność aktywów <u>przychody netto ze sprzedaży produktów,towarów i materiałów</u> aktywa ogółem	2,0	zł / zł	0,71	0,69	0,66

Na płynność środków obrotowych ma wpływ szybkość obrotu należnościami i zapasami.

Z analizy wskaźnika rotacji zapasów w dniach wynika, że w roku badanym przeciętny czas trwania jednego cyklu obrotowego zapasów w porównaniu z rokiem poprzednim wydłużył się z 8 dni w roku 2015 do 9 dni w roku 2016.

Obrót należnościami w dniach wydłużył się z 50 dni w 2015 roku do 55 dni w 2016.

Porównanie szybkości obrotu należnościami w dniach z rotacją zobowiązań w dniach wskazuje szybszy spływ należności niż spłatę zobowiązań.

Wskaźnik produktywności aktywów służący do oceny efektywności gospodarowania majątkiem wynoszący 0,71 informuje, że 1 zł zaangażowanego majątku przysporzył 0,71 zł przychodów.

3.4. Omówienie pozostałych wskaźników.

3.4.1. Wskaźniki do analizy poziomej i pionowej bilansu.

Wstępna analiza bilansu	wskaźnik bezpieczny	miernik	2016	2015	2014
Złota reguła bilansowania $\frac{(\text{kapitał własny} + \text{rezerwy długoterminowe}) \times 100}{\text{aktywa trwałe}}$	100-150	procent	81,18%	81,95%	82,14%
Złota reguła bilansowania II $\frac{\text{kapitały obce krótkoterminowe} \times 100}{\text{aktywa obrotowe}}$	40-80	procent	135,70%	203,37%	206,39%
Złota reguła finansowania $\frac{\text{kapitał własny} \times 100}{\text{kapitał obcy}}$	powyżej 100	procent	24,57%	27,39%	29,94%
Wartość bilansowa jednostki aktywa ogółem - zobowiązania ogółem	wskaźnik wzrostowy	tys.zł	37 251,1	39 123,8	41 111,6

Uwagę zwraca wskaźnik „Złotej reguły bilansowania”, gdyż wskaźnik poniżej 100 sygnalizuje brak prawidłowości sfinansowania aktywów trwałych kapitałem własnym i nie sprzyja utrzymaniu równowagi finansowej jednostki, co potwierdza także wskaźnik „Złotej reguły finansowania”, gdyż zobowiązania jednostki przekraczają połowę kapitału własnego, czyli wpływają na osłabienie płynności finansowej jednostki.

4. Zdolność jednostki do kontynuowania działalności w roku następnym po badanym (w niezmiennym istotnie zakresie).

Uwzględniając wskaźniki dokonanej analizy ekonomiczno – finansowej oraz wyniki badania sprawozdania finansowego i zdarzeń gospodarczych, jakie nastąpiły po dniu bilansowym stwierdza się, że mimo występujących odchyłeń – aktualna sytuacja jednostki nie upoważnia do eksponowania poważnego zagrożenia dla kontynuacji jej działalności w roku następnym po roku badanym. Jednakże niezbędna jest kontrola wewnętrzna poziomu podstawowych wskaźników ekonomiczno – finansowych.

Odnotać należy przy tym fakt, że jednostka poinformowała we Wprowadzeniu do sprawozdania finansowego o swej zdolności do kontynuacji działalności w niezmiennym zakresie.

C. Część szczegółowa

1. Prawdliwość stosowanego systemu księgowości.

1.1. Księgowość jednostki.

Jednostka posiada politykę rachunkowości zatwierdzoną przez kierownika jednostki z mocą obowiązującą od dnia 01.01.2015 r. Polityka rachunkowości uwzględnia charakter prowadzonej przez jednostkę działalności i jest stosowana w sposób ciągły.

1.2. W zakresie prawidłowości stosowanego systemu księgowości:

- a) jednostka przestrzegała ciągłości stosowanych zasad rachunkowości, w tym w przedmiocie prawidłowości otwarcia ksiąg rachunkowych na 1 stycznia roku badanego,
- b) księgi rachunkowe prowadzone są w siedzibie jednostki, przy wykorzystaniu systemu komputerowego Asseco Poland S.A.
- c) operacje gospodarcze zaewidencjonowane zostały zgodnie z podstawowymi zasadami rachunkowości, w tym zgodnie z zasadą memoriału i ostrożnej wyceny,
- d) dowody źródłowe stanowiące podstawę do ujęcia w księgach rachunkowych były sprawdzone i zakwalifikowane zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

1.3. W zakresie zabezpieczenia dostępu do informacji wynikających z ksiąg rachunkowych i dowodów księgowych oraz za pomocą komputerów stwierdza się, że:

- a) jednostka przechowuje zbiory bez dokonania wydruków papierowych. Dane te znajdują się na magnetycznych dyskach twardych, czyli są to nośniki trwałe, na których raz zapisana informacja nie może być zmieniana lub modyfikowana (art. 71 i art. 72 ustawy o rachunkowości).
- b) przechowywanie dowodów księgowych, ksiąg rachunkowych i sprawozdań finansowych dokonywane jest w siedzibie jednostki, w oryginalnej postaci, w podziale na lata i miesiące,
- c) okresy przechowywania danych były zgodne z art. 73 i art. 74 ustawy o rachunkowości.

Rokiem obrotowym jednostki jest rok kalendarzowy, a okresem sprawozdawczym miesiąc.

2. Inwentaryzacja aktywów i pasywów

Inwentaryzacja aktywów i pasywów została przeprowadzona do bilansu rocznego zgodnie z art. 26 ustawy o rachunkowości.

Przedstawiciel podmiotu obserwował inwentaryzację z natury w placówkach jednostki w dniu 30.12.2016 r. i potwierdza prawidłowość i rzetelność ich przeprowadzenia.

Stwierdza się, że księgi rachunkowe wraz z dokumentacją stanowiącą podstawę do ewidencji księgowej operacji gospodarczych – są prawidłowe w rozumieniu art. 24 ustawy o rachunkowości i stanowią podstawę do sporządzenia zbadanego sprawozdania finansowego.

3. AKTYWA

Aktywa zbadanego bilansu przedstawiają się następująco:

3.1. Aktywa trwałe

160 789 728,35 zł

Stanowią one 85,13% aktywów ogółem, z tego przypada na:

3.1.1. Wartości niematerialne i prawne w wysokości

728 618,19 zł

Stanowią one 0,39% bilansowej sumy aktywów

3.1.2. Rzeczowe aktywa trwałe w wysokości

160 043 610,23 zł

Stanowią one 84,74% bilansowej sumy aktywów.

Biegły stwierdza wiarygodność i zgodność pozycji bilansowej „Rzeczowe aktywa trwałe”, gdyż:

- wycena rzeczowego majątku trwałego jest zgodna z przyjętą polityką rachunkowości oraz art. 28 ustawy o rachunkowości,
- dokumentacja dotycząca przychodu i rozchodu środków trwałych jest kompletna i prawidłowa,
- środki trwałe amortyzowane są metodą liniową - metod amortyzacji w roku obrotowym nie zmieniono,
- właściwa jest wycena środków trwałych, w tym umorzenia środków i ich amortyzacji jako zarachowanego w koszty umorzenia oraz z tytułu zmiany wartości (utrata bądź przyrostu),
- w środkach trwałych w budowie nie występują inwestycje zaniechane.

3.1.3. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe

17 499,93 zł

Stanowią one 0,01% bilansowej sumy aktywów.

3.2. Aktywa obrotowe wykazane w bilansie

28 082 428,09 zł

Stanowią 14,87% aktywów ogółem, z tego przypada na:

3.2.1. Zapasy

3 563 440,21 zł

Stanowią one 1,89% bilansowej sumy aktywów i zostały w bilansie wykazane z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 3 ust. 1 pkt 18 ustawy o rachunkowości w zakresie cyklu operacyjnego.

Zapasy zostały zinwentaryzowane drogą spisów z natury oraz ustawową metodą weryfikacji ich wartości i dokumentów. Wyniki rozliczenia inwentaryzacji ujęte zostały w księgach rachunkowych w badanym roku. Wycena zapasów dokonana została zgodnie z zasadą ostrożności.

3.2.2. Należności krótkoterminowe

22 303 704,04 zł

Stanowią 11,81% aktywów.

Należności wyceniono w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem ostrożności (art. 28. ust. 1 pkt 7 i art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości). Stosowny odpis aktualizujący został dokonany w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Odpisy utworzone były z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością.

3.2.3. Inwestycje krótkoterminowe

1 223 651,87 zł

Stanowią 0,65% aktywów.

Środki pieniężne w kasie zostały zinwentaryzowane, a stany środków pieniężnych na rachunkach i lokatach bankowych potwierdzone na dzień bilansowy przez banki obsługujące jednostkę.

3.2.4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe**991 631,97 zł**

Stanowią 0,53% aktywów.

Jednostka wiarygodnie aktywowała koszty w wysokości przypadającej na następne okresy sprawozdawcze, zgodnie z przyjętymi zasadami (art. 39 ustawy o rachunkowości).

3.3. Ogółem aktywa bilansu wynoszą**188 872 156,44 zł**

z podkreśleniem, że przy wycenie bilansowej poszczególnych składników jednostka zastosowała się do nadrzędnych zasad rachunkowości, wynikających z ustawy o rachunkowości oraz zasad określonych w przyjętej polityce rachunkowości.

4. PASYWA zbadanego bilansu kształtują się następująco:**4.1. Kapitał (fundusz) własny****37 251 072,03 zł**

Stanowi 19,72% pasywów bilansu, w tym:

4.1.1. Kapitał (fundusz) podstawowy**192 725 014,47 zł**

wykazany zgodnie ze stanem faktycznym i prawnym określonym w art. 36 ustawy o rachunkowości.

4.1.5. Strata z lat ubiegłych**(153 961 381,93) zł**

pomniejszona w badanym roku o zysk z roku 2015 - 1 153 043,00 zł zgodnie z Uchwałą nr 937/115/V/2016 Zarządu Województwa Śląskiego oraz powiększona o 4 971 261,18 – korekta błędu podstawowego dotycząca utworzenia rezerwy związanej z kontrolą Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

4.1.6. Wynik finansowy netto roku obrotowego –strata**(1 512 560,51) zł**

ustalony został na podstawie zdarzeń gospodarczych, ujętych w rzetelnych księgach rachunkowych i jest kwotowo zgodny z wynikiem finansowym figurującym w rachunku zysków i strat.

4.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania**151 621 084,41 zł**

Stanowią one 80,28% bilansowej sumy pasywów i z tego przypada na:

4.2.1. Rezerwy na zobowiązania**15 706 357,36 zł**

Stanowią 8,32% pasywów i obejmują:

- rezerwy na świadczenia pracownicze w kwocie 9 011 566,00 zł,
- pozostałe rezerwy w łącznej kwocie 6 694 791,36 zł.

4.2.2. Zobowiązania długoterminowe - na dzień bilansowy w kwocie**20 227 432,51 zł**

Stanowią one 10,71% bilansowej sumy pasywów.

4.2.3. Zobowiązania krótkoterminowe**32 790 631,19 zł**

Stanowią 17,36% pasywów i obejmują wiarygodnie ustalone:

Wyszczególnienie	Stan na koniec roku bieżącego	Stan na koniec roku ubiegłego
Zobowiązania krótkoterminowe	32 790 631,19	44 420 874,32
3. Wobec pozostałych jednostek, w tym:	31 869 555,37	43 470 274,43
a) kredyty i pożyczki	3 853 716,00	1 123 509,00
d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	18 130 048,74	33 389 762,16
- do 12 miesięcy	18 130 048,74	33 389 762,16
g) z tytułu podatków, cel, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publicznoprawnych	5 825 399,29	4 699 013,39
h) z tytułu wynagrodzeń	3 032 181,07	2 804 478,14
i) inne	1 028 210,27	1 453 511,74
4. Fundusze specjalne	921 075,82	950 599,89

4.2.4. Rozliczenia międzyokresowe**82 896 663,35 zł**

Stanowią one 43,89% bilansowej sumy pasywów.

Pozycja ta dotyczy wartości środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie do wysokości niezamortyzowanych wartości tych środków trwałych.

4.3. Ogółem pasywa bilansu**188 872 156,44 zł**

Wszystkie pozycje pasywów zostały wykazane w sprawozdaniu finansowym z uwzględnieniem nadrzędnych zasad rachunkowości oraz zgodnie z przyjętą przez jednostkę polityką rachunkowości.

5. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

sporządzony został w wariantcie porównawczym, z uwzględnieniem postanowień art. 47 ustawy o rachunkowości, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

5.1. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi wynoszą z tego przypada na:**133 432 679,26 zł****5.1.1. Przychody netto ze sprzedaży produktów****133 181 344,71 zł**

Przychody netto ze sprzedaży produktów są rezultatem sprzedaży, przy czym ich zgodność i wiarygodność zastrzeżeń nie budzi, gdyż zachowano ustawową zasadę memoriału i współmierności.

5.1.2. Zmiana stanu produktów**76 673,55 zł**

jest prawidłowo ustalona i zapewnia porównywalność przychodów ze sprzedaży z kosztami poniesionymi przez jednostkę w roku obrotowym.

5.1.3. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki stanowi**174 661,00 zł**

i został wykazany w celu ustalenia prawidłowego wyniku finansowego netto jednostki za rok obrotowy.

5.2. Koszty działalności operacyjnej

137 290 794,23 zł

Koszty te ustalone zostały w sposób współmierny do przychodów, z uwzględnieniem nadrzędnych zasad rachunkowości. Kwalifikacja kosztów do odpowiednich kont układu rodzajowego jest prawidłowa.

5.3. Pozostałe przychody operacyjne

5 339 989,60 zł

obejmują występujące przychody, związane pośrednio z podstawową działalnością jednostki.

Stwierdza się prawidłowe udokumentowanie i zakwalifikowanie zdarzeń do pozostałych przychodów operacyjnych, z uwzględnieniem ustawowego zakazu ich kompensowania wynikającego z art.7 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

5.4. Pozostałe koszty operacyjne

2 408 415,22 zł

Powyższa kwota została rzeczowo należycie i memoriałowo udokumentowana, jako koszty pośrednio związane z podstawową działalnością jednostki.

5.5. Przychody finansowe

955 029,23 zł

obejmują wiarygodne korzyści uzyskane przez jednostkę z operacji finansowych w badanym roku.

5.6. Koszty finansowe

1 541 049,15 zł

5.7. Wynik finansowy netto

Powyższe dane dotyczące przychodów i kosztów pozwalają na ustalenie figurującego w rachunku zysków i strat wyniku z całokształtu działalności w kwocie (1 512 560,51) zł.

6. Pozostałe zagadnienia.

6.1. Rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy.

Rachunek przepływów pieniężnych sporządzony został metodą pośrednią, zgodnie z art. 48b ustawy o rachunkowości w sposób wiarygodny, powiązany z bilansem i rachunkiem zysków i strat oraz księgami rachunkowymi i wykazuje bilansową zmianę środków pieniężnych w kwocie 330 801,78 zł.

6.2. Zestawienie zmian w kapitale własnym w roku obrotowym.

Jednostka kompletnie i wiarygodnie ujęła pozycje kształtujące zmniejszenie kapitału własnego o 1 872 701,50 zł, zgodnie z bilansem i księgami rachunkowymi oraz postanowieniami art. 48a ustawy o rachunkowości.

6.3. Informacja dodatkowa.

Informacja dodatkowa obejmuje wprowadzenie do sprawozdania finansowego oraz dodatkowe informacje i objaśnienia. Informacja dodatkowa zawiera niezbędny zakres danych liczbowych i słownych. Informację dodatkową sporządzono w pełnej zgodności z bilansem, rachunkiem zysków i strat i księgami rachunkowymi. Zakres tematyczny jest zgodny z załącznikiem nr 1 do ustawy o rachunkowości.

6.4. Sprawozdanie z działalności jednostki.

Sprawozdanie z działalności za rok obrotowy spełnia wymogi określone w art. 49 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994r. o rachunkowości, a informacje i liczbowe dane w nim zawarte są zgodne z danymi z badanego sprawozdania finansowego i księgami rachunkowymi.

6.5. Naruszenie przepisów prawa.

W wyniku zastosowanych procedur w ramach badania sprawozdania finansowego za rok obrotowy – nie ujawniono istotnego naruszenia przez jednostkę obowiązujących przepisów prawa wpływających na sprawozdanie finansowe.

6.6. Dodatkowe zagadnienia.

Umowa o badanie nie przewidywała sprawdzenia dodatkowych zagadnień.

6.7. Zdarzenia po dacie bilansu.

Biegły rewident stwierdza, że między dniem bilansowym, a datą zakończenia badania nie wystąpiły istotne zdarzenia gospodarcze, mające wpływ na roczne sprawozdanie finansowe i wynik bilansowy, przy czym uwzględnia się w tym zakresie oświadczenie złożone przez Dyрекcję w dniu 12.04.2017 r.

7. Podsumowanie.

Podsumowanie wyników badania zawarte jest w opinii biegłego rewidenta, stanowiącej odrębny dokument, wymagany przez ustawę o rachunkowości.

Raport zawiera 17 stron kolejno numerowanych i opatrzonych podpisem biegłego rewidenta.

Integralną część raportu stanowią załączniki:

1. Wprowadzenie do sprawozdania finansowego za rok obrotowy.
2. Bilans sporządzony na 31.12.2016 r.
3. Rachunek zysków i strat za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r.
4. Zestawienie zmian w kapitale własnym za rok obrotowy.
5. Rachunek przepływów pieniężnych za rok obrotowy.
6. Dodatkowe informacje i objaśnienia za rok obrotowy.
7. Sprawozdanie z działalności jednostki w roku obrotowym.

Kluczowy biegły rewident:

DYREKTOR ODDZIAŁU

Anna Stawowy
Anna Stawowy
Biegły Rewident nr 12 731

Anna Stawowy

Biegły Rewident nr 12 731

Łódź, dnia 12 kwietnia 2017 roku